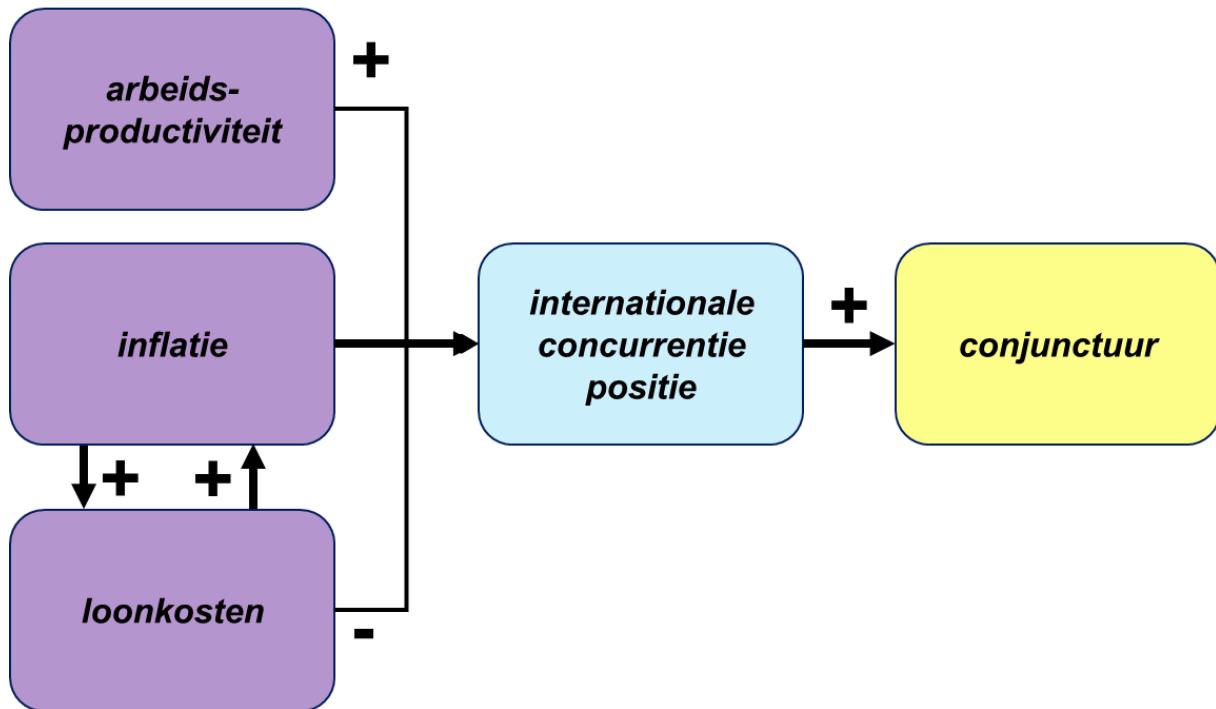

Opgave 1. Conjuncturele oorzaken AM

Conjuncturele verbetering of verslechtering kan verschillende oorzaken hebben. In figuur 1 is weergegeven hoe dat voor bijvoorbeeld de Nederlandse economie geldt.

figuur 1. Oorzaken van conjuncturele veranderingen.

1. Beschrijf het positieve verband tussen arbeidsproductiviteit en de internationale concurrentiepositie
 Hoe hoger de arbeidsproductiviteit in ons land, hoe lager de loonkosten per product, en hoe beter Nederlandse bedrijven kunnen concurreren met buitenlandse bedrijven, een verbetering van de internationale concurrentiepositie.
2. Leg het verband uit tussen inflatie en loonkosten.
 Hoe hoger de inflatie hoe hoger de looneis van vakbonden/werknemers.
3. Leg het verband uit tussen loonkosten en inflatie.
 Omdat bedrijven deze loonkosten weer doorberekenen in de kostprijs per product zullen de prijzen toenemen (inflatie)
4. Is het verband tussen inflatie en de internationale concurrentiepositie een positief of negatief verband? Leg uit waarom.
 Een negatief verband. Hoe hoger de inflatie in ons land, hoe hoger de Nederlandse productprijzen en hoe slechter we dus internationaal kunnen concurreren.
5. Verklaar het positieve verband tussen internationale concurrentie positie de ontwikkeling van de conjunctuur.
 Hoe beter onze concurrentiepositie, hoe meer export en dus hoe meer de bestedingen in ons land, dat is de conjunctuur. Een verbetering van de internationale concurrentiepositie leidt dus tot een verbetering van de Nederlandse conjunctuur.

